

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE

BIBLIOTECA

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Ghid practic

Chișinău – 2025

**Biblioteca Academiei
de Muzică, Teatru și Arte Plastice**

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Ghid practic

Chișinău – 2025

Coordonator, redactor:
Rodica Avasiloaie

Alcătuitori:
Svetlana Teodor
Vasilisa Nechiforeac

<https://library.amtap.md/index.php/ro>
E-mail: **biblioteca@amtap.md**
bibliotecaamtap@gmail.com

CUPRINS

INTRODUCERE	4
TERMENI ȘI DEFINIȚII	6
MODELE DE REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	9
Cărți	9
Resurse muzicale tipărite	12
Teze de doctorat. Rezumate	12
Nonpublicații	13
Filme. Videoclipuri.....	13
Emisiuni radiofonice și televizate.....	14
Evenimente. Spectacole	14
Expoziții.....	15
Lucrări de artă. Lucrări grafice.....	15
Interviuri.....	16
Resurse electronice	16
Postare pe blog	18
Rețele sociale.....	18
Postare pe Facebook, Twitter, Instagram.....	19
Contribuții	20
CITAREA REFERINȚELOR BIBLIOGRAFICE	25
LISTA REFERINȚELOR BIBLIOGRAFICE	26

INTRODUCERE

Cercetarea științifică, prin descoperire și analiză, generează cunoaștere care stă la baza progresului social și tehnologic și este esențială pentru dezvoltarea societății contemporane.

Scrierea academică presupune capacitatea de a înțelege, interpreta și parafraza corect informațiile rezultate din procesul de cercetare. Dacă sunt folosite cuvintele altcuiva fără a le recunoaște prin citare corespunzătoare, acest fapt poate fi considerat plagiat și constituie o încălcare a dreptului de autor. Așa cum subliniază și Umberto Eco în lucrarea sa *Cum se face o teză de licență* „... trebuie să fiți atunci siguri că fragmentele pe care le copiați sunt cu adevărat niște parafraze, iar nu citate fără ghilimele. În caz contrar, veți fi comis un plagiat”.

Orice text științific se sprijină pe o bibliografie atent selectată la care trebuie să existe trimiteri riguroase.

Prezentul ghid urmează regulile standardului **SM ISO 690:2022** *Informare și Documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare*.

ISO 690 este un standard internațional elaborat de Organizația Internațională de Standardizare (ISO) referitor la modul de prezentare a referințelor bibliografice la documente de orice tip, inclusiv la documente electronice. Standardul stabilește elementele care trebuie incluse în referințele bibliografice și ordinea în care trebuie prezentate aceste elemente.

De asemenea, pentru elaborarea prezentului ghid a fost utilizat ghidul practic *Prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare* (2023), elaborat de Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică.

Citările și referințele bibliografice reprezintă componente obligatorii ale oricărei lucrări științifice, fie ea articol, monografie, referat, comunicare, teză de licență, de masterat sau de doctorat.

Citarea este necesară în toate situațiile în care sunt utilizate informații provenite din alte surse, indiferent de formă sau suport. Printre cele mai frecvente cazuri de utilizare se numără:

- preluarea fragmentelor de text, a unor formule, tabele, ilustrații etc.
- împrumutarea principiilor, formulelor, tabelelor, ilustrațiilor ideilor etc.
- trimiterea cititorului la alte documente care abordează același subiect

Fiecare citat trebuie însoțit de referință la resursa citată.

Prezentul ghid este elaborat în ajutorul comunității academice a AMTAP și conține exemple de referințe bibliografice la resurse de informare specifice domeniilor de studiu ale instituției.

TERMENI ȘI DEFINIȚII

citare

referință într-un document la un alt document sau o parte a acestuia [SURSA: ISO 5127:2018, 3.5.8.16]

creator (autor)

orice entitate (colectivitate, familie sau persoană) care a creat, depozitat și/sau înregistrat lucrări, conținuturi din desfășurarea activității personale sau corporative [SURSA: ISO 5127:2018, 3.7.1.06]

DOI (Identificator de Obiect Digital)

șir standardizat în cadrul sistemului de Identificare a Obiectului Digital, care furnizează o infrastructură pentru identificarea unică și persistentă a unui obiect fizic, digital sau abstract, precum și informații despre acesta [SURSA: ISO 5127:2018, 3.2.5.17]

identificator

șir de date independent sau asociat, care stabilește identitatea unei entități (organizație sau a unei persoane singure sau în combinație cu alte elemente) [SURSA: ISO 5127:2018, 3.1.12.19.] (ISBN, ISSN etc.)

identificator persistent

identificator unic (neschimbat) care este destinat să rămână valabil pentru o lungă perioadă de timp [SURSA: ISO 690:2021, 3.32] (DOI, ORCID etc.)

metadata

date despre alte date, documente sau înregistrări (2), care descriu conținutul, contextul, structura, formatul datelor, proveniența și/sau drepturile aferente acestora [SURSA: ISO 5127:2018, 3.1.10.26.01]

parte componentă

parte a unei resurse (exemplu, un capitol dintr-o carte, un articol dintr-un serial, un fragment dintr-o înregistrare audio etc.), dependentă de identificarea resursei din care face parte pentru descrierea bibliografică sau pentru acces [SURSA: SM 356:2023]

referință

date care descriu o resursă informațională sau o parte a acesteia, suficient de precisă și detaliată pentru a identifica resursa și a permite localizarea și preluarea acesteia [SURSA: ISO 690:2021, 3.38]

resursă

entitate, tangibilă sau intangibilă, cu conținut intelectual și/sau artistic, concepută, produsă și/ sau publicată ca un întreg, reprezentând baza unei singure descrieri bibliografice [SURSA: SM 356:2023]

resursă electronică

material care presupune utilizarea computerului, inclusiv a echipamentelor periferice (de exemplu, CD-ROM player) atașate acestuia [SURSA: SM 356:2023]

resursă gazdă

resursă care conține o parte componentă

resursă web

obiect multimedia digital livrat de pe internet sau dintr-o arhivă web la cererea unui sistem client

serial

publicație pe orice tip de suport, editată în părți succesive, având, de regulă, marcate anumite repere numerice sau cronologice și a cărei publicare este menită a continua o perioadă nedeterminată [SURSA: ISO 3297:2022]

site web

colecție de resurse (pagini) web interconectate logic, gestionată de o singură entitate și accesată prin aceeași adresă URL de bază

URI (Identificator uniform de resurse) descriptor compact de caractere care identifică în mod unic o resursă online sau fizică [SURSA: ISO 690:2021, 3.44]

URL (Localizator uniform de resurse)

tipul de descriptor URI care poate fi utilizat pentru a identifica documentele de pe Internet, specificând adresa resursei sau informațiile despre aceasta și mecanismul de acces utilizat.

MODELE DE REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Limba referinței este limba și sistemul de scriere original.

Resursele în limba română scrise cu caractere chirilice se transcriu în grafie latină menționând în referință: Ediție cu caractere chirilice.

CĂRȚI

NUME, Prenume creator/i (autor/i). *Titlul cărții*. Ediția. Locul de publicare. Editura. Anul. Identificator standard (ISBN).

Numele creatorului se redă în forma în care apare în resursă.

Numele de familie se scrie cu majuscule.

Numele primului creator (autor) se redă obligatoriu în formă inversată (NUME, Prenume).

Numele celorlalți creatori se menționează în ordinea directă (Prenume NUME).

Numele ultimului creator se separă prin „și”, redat în limba resursei de informare citată.

semnate de un autor

CIAICOVSCHI-MEREȘANU, Gleb. *Invățămîntul muzical din Moldova: (de la origini pînă la sfîrșitul sec. XX)*. Chișinău: Grafema Libris, 2005. ISBN 9975-9899-9-0.

FISCHER-LICHTE, Erika. *The Semiotics of Theater*. Bloomington: Indiana University Press, 1992. ISBN 978-0253-322371.

OPREA, Gheorghe. *Studii de etnomuzicologie*. Vol. 2. București: Almarom, 2000. ISBN 978-973-9403-42-9.

semnate de doi autori

HOPKINS, Gregg and Bill MOORE. *Ampeg: The Story Behind the Sound*. Milwaukee: Hal Leonard Corporation, 1999. ISBN 978-0793579518.

PĂUN, Emil și Dan POTOLEA. *Pedagogie: fundamentări teoretice și demersuri aplicative*. Iași: Polirom, 2002. ISBN 973-681-106-9.

КОЗЛОВА, Надежда и Светлана ЦИРКУНОВА. *Камерно-ансамблевая музыка в Республике Молдова: вопросы теории, истории и методики преподавания*. Chișinău: Pontos, 2014. ISBN 978-9975-51-529-0.

semnate de trei autori

DASEN, Pierre; Christiane PERREGAUX și Micheline REY. *Educația interculturală: experiențe, politici, strategii*. Iași: Polirom, 1999. ISBN 973-683-223-6.

LUNGU, Nicolae; Ene BRANIȘTE și Chiril POPESCU. *Cîntările Penticostarului*. București: Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1980.

ROȘU, Georgeta; Maria MAGIRU și Mihai DĂNCUȘ. *Costumul tradițional din România*. București: Alcor Edimpex, 2011. ISBN 978-973-8160-39-2.

semnate de patru autori

DĂNĂILĂ, Natalia; Constantin PAIU; Anca-Maria RUSU și Sorina BĂLĂNESCU. *Școala ieșeană de teatru: istorie și actualitate*. Iași: Artes, 2010. ISBN 978-606-547-013-2.

ANIȚEI, Mihai; Mihaela CHRAIF; Vlad BURTĂVERDE și Teodor MIHĂILĂ. *Tratat de psihologia personalității*. București: Trei, 2016. ISBN 978-606-719-538-5.

semnate de cinci autori

BUCCHOLZ, Elke Linda; Gerhard BUHLER; Karoline HILLE; Susanne KAEPPLE și Irina STOTLAND. *Arta: Istoria vizuală a artelor plastice*. București: Litera Internațional, 2008. ISBN 978-973-675-415-9.

REY, Bernard; Anne DEFRANCE; Stefan PACEARCA; Vincent CARETTE și Sabine KAHN. *Competențele în școală: formare și evaluare*. București: Aramis, 2013. ISBN 978-973-679-932-7.

semnate de șase sau mai mulți autori

BLEKINSOP, Ian; Kiku DAY; Reg GRANT; Malkolm HAYES; Keith HOWARD et al. *Histoire illustrée de la musique*. Paris: Gründ, 2014. ISBN 978-2-324-00832-0.

GHILAȘ, Victor; Vasile CHISELIȚĂ; Violina GALAICU; Elena NAGACEVSCHI; Parascovia ROTARU et al. *Arta muzicală din Republica Moldova: istorie și modernitate*. Chișinău: Grafema Libris, 2009. ISBN 978-9975-52-046-1.

care se descriu la titlu

Pentru resursele elaborate de mai multe persoane (enciclopedii, dicționare, volume de conferințe etc.), dintre care niciuna nu joacă un rol principal, precum și în cazul în care autorii nu sunt menționați în publicație, referința bibliografică se începe cu titlul lucrării.

Pictura românească în imagini: 1111 reproduceri. București: Meridiane, 1970.

Învățământul artistic – dimensiuni culturale: conferința științifică internațională, 11 aprilie 2025, Chișinău. Chișinău: AMTAP, 2025. ISBN 978-9975-176-10-1.

RESURSE MUZICALE TIPĂRITE

BACH, Johan Sebastian. *Konzert in D dur* (Brandenburgisches. Konzert nr. 5). Partitur. Leipzig: VEB Breitkopf & Härtel Musikverlag, 1955.

DANILOV, Alexandr; Svetlana DANILOVA și Cristina PARASCHIV. *Muzica secolului XX: transcrieri pentru clarinet și pian*. Chișinău: Căpățâna-Print, 2012. ISMN 979-0-3480-0159-3. ISBN 978-9975-4430-1-2.

ЭШПАЙ, Андрей. *Квартет: для 2 скрипок, альты и виолончели*. Партитура и голоса. Москва: Композитор, 2001. Н. д. 10350.

TEZE DE DOCTORAT. REZUMATE

NUME, Prenume creator (autor). Titlul tezei. Tipul de resursă. Locul. Anul.
--

DĂNILĂ, Aurelian. *Apariția și evoluția teatrului de operă în Moldova*. Interpreți și spectacole (1918–2000). Autoreferatul tezei de doctor habilitat în studiul artelor. Chișinău, 2009.

RAȘCHITOR, Tatiana. *Grafica de șevalet din Republica Moldova*. Teză de doctor în studiul artelor și culturologie. Chișinău, 2018.

ЛАВРОВА, Светлана Витальевна. *Цитирование как проявление принципа комплементарности в творчестве композиторов последней трети XX века*. Автореферат диссертации кандидата искусствоведения. Санкт-Петербург, 2005.

NONPUBLICAȚII

NUME, Prenume creator/i (autor/i). Data. Titlul lucrării. Formatul. Denumirea colecției/fondului. Denumirea locației gazdă.

Adunarea Uniunii Artiștilor din Moldova. 1963. Raport. AOSPRM. F. 51, inv. 23, d. 189, f. 20–21.

GUTOR, V. *Note despre educația muzicală*. Criuleni, 1897. ANRM. F. 2121, op. 1, d. 6.

MICULI, C. [1983]. *Melodii populare culese și aranjate pentru pian*. Gl. CIAICOVSCHI-MEREȘANU (îngrijire). ANRM. R 3354/1/26, mapa 26, pp. 14–27.

FILME. VIDEOCLIPURI

NUME, Prenume creator. Denumirea filmului. Locul de producție. Producătorul. Anul lansării inițiale.

WELLES, Orson (director). *Macbeth*. Motion picture. USA: Republic Pictures, 1948. At: National Film Archive, London.

MIHAI, Mihaela (regizor). *Mihai Viteazul: Prințul intrat în legenda Europei*. Film documentar. România, 2022.

BORȘ, Ion (regizor). *Carbon*. Film. Moldova-Film, 2022.

EMISIUNI RADIOFONICE ȘI TELEVIZATE

**NUME, Prenume creator (realizator). Denumirea emisiunii.
Locul. Distribuitorul/difuzorul. Data.**

Confluențe românești. Radio Chișinău, 06 octombrie 2017.

MORARU-VASILCĂU, Natalia. *Prin muzică în Europa.* Emisiune. Chișinău: Teleradio Moldova, Moldova 1, 12 noiembrie 2022.

Vocea Basarabiei. Emisiune radio live. Chișinău: Radio-Moldova, 2023

EVENIMENTE. SPECTACOLE

**NUME, Prenume creator (NUME ORGANIZATOR).
Denumirea evenimentului/spectacolului. Locul. Data.**

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU. „*Dialog între generații*”. Spectacol muzical în aer liber, în cadrul proiectului socio-cultural de weekend. Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”, 2023, 13–14 mai.

MATCOVSCHI, Dumitru. *Tata.* Adaptare radiofonică a spectacolului Teatrului Național „A. S. Pușkin” (astăzi „Mihai Eminescu”). Teatru la microfon. Chișinău, Radio Moldova, 1985, 1 oră 08 min. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=XXmAVgBLS8c> [accesat 2025-05-04].

VERDI, Giuseppe. *Macbeth.* Spectacol. Festival Internațional de Operă și Balet „Maria Bieșu”. A. BATTISTINI (regizor); Nicolae DOHOTARU (dirijor). Chișinău, 2021, 16 septembrie, 2 ore 16 min. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=z-Ln15mrEdY> [accesat 2025-05-04].

SHAKESPEARE, William. *Hamlet*. Play performance. Stratford-upon-Avon: Royal Shakespeare Company, 2016. At: Royal Shakespeare Theatre, Stratford-upon-Avon, 2016-03-12/2016-08-13.

EXPOZIȚII

NUME ORGANIZATOR/PREZENTATOR. Denumirea expoziției. Data. Denumirea locației gazdă.
--

MUZEUL NAȚIONAL DE ETNOGRAFIE ȘI ISTORIE NATURALĂ; ANSAMBLUL FOLCLORIC ALȚIȚA; MASTERANZII FACULTĂȚII DE ARTE PLASTICE DE LA ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE DIN CHIȘINĂU. *Casa Mare*. Expoziție-eveniment. 2023-21-07 până 2023-23-09. Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Chișinău.

NATIONAL GALLERY OF AUSTRALIA. *Matisse & Picasso*. Art exhibition. 2019-12-13 to 2020-04-13. At: National Gallery of Australia, Canberra.

LUCRĂRI DE ARTĂ. LUCRĂRI GRAFICE

NUME, Prenume creator. Titlul lucrării. Formatul. Dimensiunile (dacă sunt disponibile). Locație fizică. Locul de publicare. Editorul. Anul.
--

CANAȘIN, Iurie. *Doina, sau Cântecul codrilor*. Sculptură. Lemn. 120x45. În: Galeria de Artă a Uniunii Artiștilor Plastici din Moscova.

GAUDÍ, Antoni. *Casa Batlló*. Building. 1906. At: Barcelona.

GOSSE, Sylvia. *The Garden, Rowlandson House*. Etching and aquatint. 1912. At: British Museum, Department of Prints and Drawings. No 1915-27-14.

КУСТОДИЕВ, Б.М. *Портрет Ирины Кустодиевой с собакой Шумкой*. Холст, масло. 1907. Самара: Агни, 2001. Цв. офсет.

INTERVIURI

CHEIANU, Constantin. În Germania am sesizat un interes sporit pentru artele noastre. Interviu cu scriitorul Constantin CHEIANU, participant la Festivalul „Moldova în scenă” de la Dresda, Germania. Interviu realizat de I. NECHIT. *Jurnal de Chişinău*. 2008, 16 mai, p. 22. ISSN 1857-3649.

CANAŞIN, Iurie. „Am visat mereu să am o expoziţie personală aproape de Eminescu”. Interviu. A consemnat Andrei SOROCEAN. *Dacia literară*. 1997, nr. 3, pp. 61–62. ISSN 1220-7322.

RESURSE ELECTRONICE

NUME, Prenume creator/i (autor/i). Titlul resursei. Formatul şi tipul resursei. Cerinţe de sistem. Link-ul distribuitor sau gazda online [anul-luna-data accesării].

cu acces local

DOGA, Eugen. *Ringul de dans*: muzică pentru film. Înregistrare audio. Larisa DOLINA (voce); Igor NAZARUK (clape); Mihail KOCHETKOV (chitară). Moskva: Melodia, 1986. Disc sonor, 33 rpm, stereo, 30 cm.

DOGA, Eugen. *Luceafărul*. Balet în 2 acte : în 2 casete audio. Emil LOTEANU (libretist). Chişinău: Music Master, 2000.

cu acces la distanță

cărți electronice

ARGAN, Giulio Carlo. *Walter Gropius e la Bauhaus – Giulio Einaudi*. Torino: Ed. S.p.A. 1951. Disponibil: <https://documente.net/document/bauhaus-istoria-arhitecturii-moderne.html> [accesat 2025-02-25].

IONESCU, G. *Manualul bijutierului*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1979. Disponibil: <https://ru.scribd.com/doc/34924387/Manualul-bijutierului> [accesat 2025-04-28].

БОРОДИН, Борис Борисович. *Комическое в музыке*. Монография. Екатеринбург, 2002. Disponibil: http://music.rulitru.ru/v420/бородин_б._комическое_в_музыке [accesat 2025-03-20].

filme, videoclipuri, emisiuni radiofonice și televizate

VITANIDIS, Gheorghe (regizor). *Burebista*. Film. România, 1980. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=xclUbSOpfRk> [accesat 2025-02-25].

Hercule pe Thermodon. Videoclip. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=8IA_u4NAp4&t=7802s [accesat 2025-03-17].

Stil nou: cu Mariana Mihăilă: emisiune de totalizare. Teleradio Moldova, 22 mai 2022. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=1HabQZiPsXo> [accesat 2025-05-22].

TUREA, Larisa și Vitalie CIOBANU. *Cultura la frontieră: Filmul – arta cea mai influentă*. Podcast. Radio Europa Liberă Moldova, 2024-12-09. Disponibil: <https://moldova.europalibera.org/a/larisa->

turea-o-recunoscuta-profesionista-a-criticii-de-teatru-si-film/
33225374.html [accesat 2025-09-24].

copii digitale ale lucrărilor grafice disponibile pe Internet

CHAGALL, Marc. *Paris Through the Window*. Oil on canvas. 1913. Solomon R. Guggenheim Museum. New York: Artists Rights Society, © 2005. Digital surrogate available from: http://guggenheimcollection.org/site/artist_work_md_28_2.html [accesat 2025-04-19].

GOSSE, Sylvia. *The Castle, Dieppe, France*. Oil on canvas. 1930. Digital surrogate available from: <https://artuk.org/discover/artworks/the-castle-dieppe-france-65969> [accesat 2025-04-19].

LEONARDO DA VINCI. *Mona Lisa*. Ulei pe lemn. 1503–1506. 08 iunie 2010. Copia digitală disponibilă pe: https://ro.wikipedia.org/wiki/Gioconda#/media/Fișier:Mona_Lisa,_by_Leonardo_da_Vinci,_from_C2RMF_retouched.jpg [accesat 2025-03-28]

POSTARE PE BLOG

Ghid practic pentru pictură în aer liber. PictorShop. Blog post. 2025-04-20. Disponibil: <https://www.pictorshop.ro/blog/ghid-pictura-aer-liber/> [accesat 2025-05-24].

Oleg Garaz: Genul opera. Blog post. Disponibil: <https://despreopera.com/guestposts/oleg-garaz-genul-opera/> [accesat 2025-05-20].

OSOIANU, Vera. *Cartea și lectura – temelia dezvoltării*. Blog post. 2014-09-24. Disponibil: <https://clubbib2.wordpress.com/articole-traduceri/> [accesat 2025-05-05].

REȚELE SOCIALE

Numele de profil al creatorului, fie acesta o persoană fizică sau o organizație, constituie un identificator unic care facilitează

recunoașterea și contactarea utilizatorului pe platformele de social media.

În referința bibliografică se menționează numele persoanei (în cazul unui cont personal) sau denumirea oficială a organizației.

CIOBANU, Mihail [Facebook: @ciobanu.mihail.s]

OCARĂ, Victoria [Twitter: @vicaocara]

POSTARE PE FACEBOOK, TWITTER, INSTAGRAM

DIRECȚIA GENERALĂ CULTURĂ ȘI PATRIMONIU CULTURAL A MUNICIPIULUI CHIȘINĂU [http://directiacultura.md]. *Festivalul „Dor de Chișinău”*. Videoclip. Disponibil: Facebook, https://www.facebook.com/100064317777258/videos/706536742418571/?__so__=permalink [accesat 2025-06-18].

TRUȚULESCU, Marian. [@mariantrutulescuart]. *Feeling – Past and Present*. 2022-09-24. Disponibil: Instagram, <https://www.instagram.com/p/Ci5NSsAMtAV/> [accesat 2025-09-26].

URSESCU, Ana [@artizanul.moldova]. [*Șezătoarea Basarabia*]. Fotografie. Disponibil: Facebook, <https://www.facebook.com> [accesat 2025-03-07].

CONTRIBUȚII

NUME, Prenume creator/i (autor/i). Titlul părții componente. In: NUMELE creatorului al resursei gazdă. Titlul resursei gazdă. Formatul și tipul de resursă (pentru resurse electronice). Locul. Editorul. Data. Numerotarea (volumul etc.). Numerele paginilor părții componente în cadrul resursei gazdă. Identificator standard (ISBN, ISSN). Identificator persistent (DOI etc.). URL (pentru resursele online fără un identificator persistent) [anul-luna-data accesării] (pentru resurse online).

în monografii, culegeri

GRIGORAȘ, N. Familia și ascendenții lui Ștefan cel Mare. In: N. GRIGORAȘ. *Țara Românească a Moldovei de la întemeierea statului până la Ștefan cel Mare*. Chișinău: Universitas, 1992, pp. 187–191. ISBN 978-5362008444.

PÎSLARI, Snejana. Trei portrete muzicale. In: *Fantezie*: album de piese și ansambluri pentru pian. Chișinău: Pontos, 2012, pp. 32–41. ISMN 979-0-3480-0155-5. ISBN 978-9975-51-403-3.

БАУЭР, С. Модальность как категория мышления и специфика ее воплощения в музыкальном тексте. В: *Звук, интонация, процесс*: сборник трудов РАМ. Москва: РАМ, 1998, вып. 148, с. 16–36.

САБИНИНА, М. Дебюсси. В: *Музыка XX века*. Москва: Музыка, 1977, ч. 1, с. 238–274.

în dicționare, enciclopedii

Anouilh, Jean. In: *Enciclopedia universală Britannica*. București, 2010, vol. 1, p. 200. ISBN 978-973-675-773-0.

Dragaica. In: *Dicționar universal de muzică*. J. LUPU (coordonator). București: Litera International, 2008, pp. 111–112. ISBN 978-973-675-391-6.

ЛОСЕР, А. Хаос. В: *Мифологический словарь*. Москва: Советская энциклопедия, 1991, с. 583–584. ISBN 5-85270-032-0.

în materialele conferințelor, simpozioanelor

BELĂH, Margarita. Unele particularități ale compoziției sonore pe baza exemplului „Axis” de V. Beleaev. In: *Învățământul artistic – dimensiuni culturale: conferința de totalizare a activității științifico-didactice a profesorilor [AMTAP] (anul 2003)*. Chișinău: Grafema Libris, 2003, pp. 134–137. ISBN 978-9975-9617-8-3.

COZLOVA, Nadejda. Particularitățile compoziției și dramaturgiei în „Trio pentru clarinet, violoncel și pian” de B. Dubosarschi. In: *Arta și învățământul artistic în Moldova la confluența secolelor: conferința științifică consacrată aniversării a 60 de ani ai Conservatorului de Stat din Moldova (noiembrie 2000)*. Chișinău: Tipografia Universității Pedagogice de Stat, 2001, pp. 52–53.

TROFĂILĂ, Lidia și Ecaterina COROTCHIÎ. Implicarea inteligenței emoționale în relațiile interpersonale. In: *Învățământ superior: tradiții, valori, perspective: conferința științifică*, 27–28 septembrie 2019. Chișinău: Universitatea de Stat din Tiraspol, 2019, vol. 2, pp. 175–179. ISBN 978-9975-76-285-4.

în seriale

Pentru publicațiile seriale (reviste, ziare, anuare) **nu se aplică conectorul In:**

în anuare

ЧОБАНУ-СУХОМЛИН, Ирина. Забытые песнопения (Музыкальное приношение Дософтею) Геннадия Чобану:

композиционное решение. *Anuar științific: muzică, teatru, arte plastice*, 2012. Chișinău: Grafema Libris, 2012, nr. 3 (16), pp. 76–85. ISSN 1857-2251.

în reviste

AXIONOV, Vladimir. Tendințe metastilistice în creația componistică contemporană (muzica instrumentală din Republica Moldova). *Arta*, 2005. Ser. Arte audiovizuale. Chișinău: Epigraf, 2005, pp. 89–92. ISSN 2345-1181.

BRIGALDA, Eleonora. Peisajele basarabene ale Eleonorei Romanescu. *Akados*. 2009, nr. 3, pp. 111–112. ISSN 1857-0461.

CIOBANU, Ghenadie. Organizarea intonațională în concertul pentru vioară și orchestră „Momente” de Ghenadie Ciobanu. *Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică*. 2017, nr. 1, pp. 24–30. ISSN 2345-1408.

Codul educației al Republicii Moldova: nr. 152 din 17-07-2014. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2014, nr. 319–324, pp. 17–52. ISSN 2587-389X.

în ziare

DRUMI, Victoria. Naționalul „M. Eminescu” a cucerit la Iași noi spectatori și noi parteneri. *Jurnal de Chișinău*. 2005, 4 noiembrie, p. 11.

LUNGU, Galina. Două premiere la „Guguță”. *Capitala*. 1999, 22 mai, p. 4. ISSN 1857-3304.

ROIBU, Nicolae. Zbor de lebede cu „Licurici” și o rățușcă spaniolă. *Timpul*. 2002, 14 iunie, p. 11. ISSN 1857-2472.

o parte din film, emisiune

LUCAS, George (director). *Star Wars. Episode IV-A New Hope*. Motion picture. Twentieth Century Fox, 1977.

BUHAGIAR, Dragoș (președintele UNITER). [Interviu]. *Purtătorii de cultură. Reuniunea Teatrelor Naționale Românești*, ediția a VII-a. Tele-Radio Moldova. Moldova 1. 09 octombrie 2022, 17.30. Disponibil: <https://trm.md/en/purtatorii-de-cultura/purtatorii-de-cultura-emisiune-din-9-octombrie-2022-reuniunea-teatrelor-nationale-romanesti-editia-a-vii-a> [accesat 2025-03-22]

reproduceri – parte componentă a unei resurse de informare

DÜRER, A. A Hare. Watercolour. 1502. In: E. SCHILLING. *Albrecht Durer Drawings and Watercolours*. London: Zwemmer, 1949.

CANAȘIN, Iurie. Claudia Partole. Creion italian. 1974. In: Ana MARIAN. *Iurie Canașin: Calea spre descoperirea misterului creației*. Chișinău, 2021, p. 157. ISBN 978-9975-47-214-2.

în resurse electronice

în cărți

CIOBANU, Liliana. Opera: intersecții culturale, sociale, estetice și axiologice. In: *Învățământul artistic – dimensiuni culturale: conferința științifică internațională*, 11 aprilie 2025, Chișinău. Chișinău: AMTAP, 2025, pp. 325–337. ISBN 978-9975-176-10-1. Disponibil: <https://doi.org/10.55383/iadc2025.93> [accesat 2025-05-25].

Postmodernă, muzică. In: *Dicționar de termeni muzicali*. Disponibil: <https://dexonline.ro/definitie/postmodern> [accesat 2025-05-22].

ЛОТМАН, Ю.М. Текст и полиглотизм культуры. В: Ю.М. ЛОТМАН. *Избранные статьи в трех томах*. Таллин, 1992, т. 1, с. 142–147. Disponibil: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Lotm/13.php [accesat 2025-04-27].

ЧОБАНУ-СУХОМЛИН, Ирина. Музыкальный лик хазарской принцессы: развитие традиции и современная интерпретация в моноопере Г. Чобану. В: *Сборник научных трудов Института уйдаики*. Кишинев, 2011, вып. 2, с. 64–76. Disponibil: <http://cdce.wvu.edu/r/download/130455> [accesat 2025-04-27].

în seriale

BURA, Corina. Orchestra Națională Radio. *Actualitatea muzicală*. 2021, nr. 3, pp. 8–9. ISSN 1220-742X. Disponibil: <http://www.ucmr.org.ro/Texte/Actualitatea-Muzicala-2021-03.pdf> [accesat 2025-04-27].

STOICA, Ștefana-Roxana. Estetica în designul ambiental. *Studii artelor și culturologie: istorie, teorie, practică*. 2025, nr. 1, pp. 107–113. ISSN 2345-1408. Disponibil: <https://doi.org/10.55383/ampt.2025.1.19> [accesat 2025-05-29].

ȚUȚUI, Marian. Din istoria criticii de film din România, 1896–1947. *Studii și cercetări de istoria artei*. 2020, tomul 14 (58), pp. 53–70. eISSN 2067-5119. Disponibil: http://www.scia.istoria-artei.ro/resources/2020/SCIA.TMC-2020-05-Marian_Tutui-Critica_film_Romania_1896-1947.pdf [accesat 2025-04-17].

părțile componente ale site-urilor Web

Iuliu Edlis. In: *Wikipedia*. Enciclopedia liberă. 2019. Disponibil: https://ro.wikipedia.org/wiki/Iuliu_Edlis [accesat 2025-04-17].

ЕГОРОВА, А. *Правда о бэлтинге*. 2013. Disponibil: https://m.vocalmechanika.ru/14_013_pravda_o_beltinge.php [accesat 2025-03-22].

ЛЕСОВИЧЕНКО, А.М. *Принципы оценки уровня развития художественной культуры европейского типа*. 11 iulie 2012. Disponibil: http://culturolog.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=1236&Itemid=6 [accesat 2025-03-22].

CITAREA REFERINȚELOR BIBLIOGRAFICE

SISTEMUL NUMERIC

Avantaje:

- claritate și concizie în corpul textului;
- ușurință în lectură, fără întreruperi cauzate de citări lungi;
- corespondență directă între citat și referință.

Sistemul numeric (Sistemul Vancouver) presupune numerotarea consecutivă a citărilor în ordinea apariției lor în text. În cazul în care o resursă este menționată de mai multe ori, aceasta păstrează numărul atribuit la prima citare.

Citățile numerice în text se redau **prin cifre arabe**, plasate între **paranteze pătrate**, imediat după cuvântul la care se referă remarca [1].

Dacă sunt citate anumite părți ale unei resurse de informare, după numărul respectiv se indică numărul paginii [1 p. 125].

Dacă sunt citate mai multe referințe în același loc în text, acestea se trec între paranteze comune, în ordine crescătoare a numerelor, separate prin virgulă [1, 7].

LISTA REFERINTELOR BIBLIOGRAFICE

► Referințele bibliografice se ordonează numeric într-o listă numerotată, conform numerelor atribuite la prima citare în text.

► Lista se amplasează la finalul lucrării științifice, sub titlul **Referințe bibliografice** (**Библиографические ссылки** – în limba rusă; **Bibliographical References** – în limba engleză), la o distanță de două rânduri de textul lucrării și de un rând de prima înregistrare bibliografică.

CITARE ÎN TEXT

EXEMPLU:

Termenul de creativitate a fost introdus de G.W. Allport în 1938 și presupunea o organizare a proceselor psihice în sistemul de personalitate [1, 2].

Școala academică de modelare poate fi sesizată în celebrul Monument al lui Ștefan cel Mare și Sfânt (1928, bronz, piatră de Cosăuți, Chișinău) al lui Alexandru Plămădeală [3 pp. 27–28]. Carroll se pronunță în favoarea unei moralități moderate: „Susțin că operele de artă, care sunt discursuri despre treburile lumești, sunt, în general, tipul de chestiuni despre care se poate discuta în termeni etici și care pot fi analizate din punct de vedere moral” [4 p. 295].

Conform lui Kurt Koffka, „...imaginea compusă din mai multe forme componente este diferită de forma componentelor” [5].

Conform muzicologului și culturologului A. M. Lesovichenko, cultura muzicală de tip european se distinge printr-un „complex de elemente muzical-culturale, constituite în Europa în decursul secolelor XVII și XVIII și răspândite apoi în întreaga lume devenind la mijlocul sec. XX drept proprietate universală a culturii umane” [6 p. 114].

Una dintre direcțiile dominante ale creației plastice din această perioadă a fost căutarea unui limbaj artistic autentic, capabil să exprime specificul național și să recupereze valorile tradiționale, în contrast cu convențiile artei oficiale. Artiștii au început să exploreze

teme legate de mitologie, istorie, folclor și spiritualitate, în încercarea de a configura o identitate vizuală proprie, ancorată în matricea culturală locală [7 p. 91]¹.

Referințe bibliografice

1. WILSON, E.-O. *Originile creativității umane*. București: Humanitas, 2019. ISBN 978-973-50-6354-2.
2. Conceptul de creativitate de-a lungul istoriei. In: *Yes, therapy helps!* Disponibil: <https://ro.yestherapyhelps.com/the-concept-of-creativity-throughout-history-11469> [accesat 2025-02-18].
3. BRAGA, Tudor. *Alexandru Plămădeală*. Chișinău: ARC, 2007. ISBN 978-9975-61-162-6.
4. CARROLL, N. *Beyond Aesthetics: Philosophical Essays*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. ISBN 978-0-21-78656-0.
5. *Percepția vizuală și principiile gestalt*. 29 aprilie 2014. Disponibil: <http://sincretix.com/2014/04/29/perceptia-vizuala-si-principiile-gestalt.html/> [accesat 2025-05-17].
6. ЛЕСОВИЧЕНКО, А.М. Возможности измерения уровня развития музыкальной культуры европейского типа. В²: *Музыкальная культура как национальное и мировое явление: материалы международной научной конференции*. Новосибирск, 2002, с. 114–119.
7. ROCACIUC, Victoria. Căutări ale paradigmei naționale în creația pictorilor moldoveni din anii 1980. *Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică*. 2025, nr. 1 (48), pp. 90-94³. ISSN 2345-1408. Disponibil: <https://doi.org/10.55383/amtap.2025.1.16> [accesat 2025-05-17].

¹ Numărul paginii citate

² In cazul resursei gazdă în limba rusă se aplică conectorul B:

³ Numerele paginilor părții componente în cadrul resursei gazdă

Varianța electronică:

<https://library.amtap.md/index.php/ro/publicatiile-bibliotecii/ghiduri>

Adresa:

str. Alexei Mateevici, nr. 111
Chișinău MD-2009
Republica Moldova

E-mail: biblioteca@amtap.md
bibliotecaamtap@gmail.com